

Inhoudsopgave

Voorwoord	IX
----------------------------	----

Privacy op de werkvloer	1
--	---

De rechtsgevolgen van schending van het recht op privacy van de werknemer

Annemarie Carpaij & Liselotte Willems

1. Inleiding	1
2. Inbreuk vs. schending	2
3. Grondslag voor aansprakelijkheid	4
3.1 Indirecte, horizontale werking artikel 8 EVRM	4
3.2 Onrechtmatig handelen	5
3.3 Onrechtmatig ontslag	6
4. Gevolgen bij schending van het recht op privacy	6
4.1 Geen sanctie	7
4.2 Andere sanctie	8
4.3 Uitsluiting bewijs	8
4.4 Conclusie	9
5. Nationale gevolgen in overeenstemming met de rechtspraak van het EHRM?	10
5.1 Gevolgen EHRM bij schending privacy werknemer	10
5.2 Gevolgen in overeenstemming met gevolgen van de nationale rechter?	12
6. De (on)wenselijkheid van de bestaande gevolgen	12
6.1 De wenselijkheid van sanctionering	12
6.2 Wenselijke rechtsgevolgen.	13
6.2.1 Uitsluiting van het bewijs	13
6.2.2 Schadevergoeding	14
6.3 Restitutio in integrum	15
7. Conclusie	15

Aansprakelijk stellen van banktoezichthouders na invoering van het SSM	17
---	----

Francis Tuntler & Joyce Kempers

1. Inleiding	17
2. Veranderingen in het stelsel van het banktoezicht	18
2.1 Het banktoezicht in Nederland vóór de invoering van het SSM	18
2.2 Het banktoezicht in Nederland na de invoering van het SSM	19
2.3 Wanneer is welke autoriteit verantwoordelijk voor het toezichthouden?	20
3. Aansprakelijkheidsnorm ECB	22
3.1 Artikel 340 VwEU	22

3.2 Artikel 340 VwEU in het kader van het SSM	23
4. Aansprakelijkheidsnorm AFM en DNB	27
4.1 Aansprakelijkheidsbeperking van de AFM en DNB	27
4.2 Beperking procedurele autonomie	28
5. Procesgang	30
6. Conclusie	31

Lotsverbondenheid tussen de renteswap en de onderliggende kredietovereenkomst 33

Het lot van de ondernemer met een renteswap

Koen Notenboom & Jurian van Galen

1. Inleiding	33
2. Wat is een renteswapovereenkomst?	34
2.1 Het financieel product: de renteswap	34
2.2 Nadelen van de renteswap	34
3. Het leerstuk van samenhangende overeenkomsten	36
4. Het vonnis van de Rechtbank Noord-Nederland	37
4.1 De feiten	37
4.2 Overwegingen van de rechtbank.	37
4.3 De toepassing van het leerstuk van samenhangende overeenkomsten	38
5. Samenhang bij de renteswap	39
5.1 Het autonomiebeginsel	39
5.2 Lotsverbondenheid en de renteswap nader bekeken.	39
5.2.1 Het gezamenlijke doel van de overeenkomsten	40
5.2.2 De bedoeling van de contractspartijen	41
5.3 Gevolgen van samenhang voor de renteswap	42
5.3.1 Bij het opzeggen van de kredietovereenkomst.	42
5.3.2 Bij het ontstaan van een overhedge	43
6. Conclusie	44

Toetsingskader positieve verplichtingen op grond van artikel 2 en 8 EVRM: een nieuwe standaard? 47

Een vergelijking tussen de Nederlandse rechtspraak en recente EHRM-uitspraken.

Marjolein Lieber & Matthijs van Schadewijk

1. Inleiding	47
2. Positieve verplichtingen op grond van artikel 2 en 8 EVRM	48
2.1 Toepassingsbereik artikel 2 en 8 EVRM	48
2.2 Positieve verplichtingen op grond van artikel 2 en 8 EVRM	50
3. Staatsaansprakelijkheid naar Nederlands recht na Öneriyıldiz.	51

3.1	Vuurwerkkramp Enschede	52
3.2	De Westfriese Flora-zaak	55
3.3	Conclusie	56
4.	Recente ontwikkelingen in de rechtspraak van het EHRM aangaande positieve verplichtingen bij artikel 2 en 8 EVRM	56
4.1	Vilnes e.a. t. Noorwegen	57
4.2	Brincat e.a. t. Malta	58
5.	Wat betekent de nieuwe EHRM-rechtspraak voor het Nederlands juridisch kader?	60

Van verantwoordelijkheid voor wanbeleid naar civiele aansprakelijkheid: een brug over de kloof? 63

Michelle van Haren & Manon de Gans

1.	Inleiding	63
1.1	Wanbeleid en aansprakelijkheid	63
1.2	Enquêteprocedure en aansprakelijkheidsprocedure	64
2.	De Laurusbeschikking en bewijsrechtelijke doorwerking	65
2.1	De Laurusbeschikking	65
2.2	Bewijsproblematiek bij interne aansprakelijkheid van de bestuurder	68
2.3	Evaluatie (van de doorwerking)	69
3.	Jurisprudentieonderzoek	70
3.1	Inleiding	70
3.2	Categorie 1: De rechtbank noemt de OK-beschikking	71
3.3	Categorie 2: De rechtbank bekijkt de inhoud van de OK-beschikking en legt deze naast zich neer	73
3.4	Categorie 3: De rechtbank betreft de OK-beschikking in haar oordeel	74
3.5	De Cancun-uitspraak	75
4.	Conclusie	76

Over de aansprakelijkheid van onderwijsinstellingen voor kwalitatief ondeugdelijk onderwijs. 79

‘Fiat justitia, ruat caelum’

Nadia Azzi & Marleen Jonckers

1.	Inleiding	79
2.	Rechtsverhouding	80
2.1	Wanprestatie	80
2.2	Onrechtmatige daad	81
2.2.1	Onrechtmatige gedraging: de zorgplicht	82
2.2.2	Causaal verband	83
2.2.3	Schade	84

2.2.4 Relativiteit	85
3. Rechtsvergelijking met de Verenigde Staten	86
3.1 Educational malpractice in de VS	86
3.2 Vergelijking met Nederland	89
4. Versoepeling bewijslast	90
5. Wenselijkheid	91
6. Conclusie	94

De niet-uitvoerende bestuurder aansprakelijk? 97

De aansprakelijkheid van de niet-uitvoerende bestuurder in de one-tier board op grond van artikel 6:162 BW

Samantha Aalpol & Julie Gilleit

1. Inleiding	97
2. De one-tier board	98
3. Bestuurdersaansprakelijkheid ex artikel 6:162 BW: Ontvanger/Roelofsen	99
4. Het criterium van het ernstige verwijt voor de niet-uitvoerende bestuurder	101
5. Eerste categorie Ontvanger/Roelofsen: vertegenwoordiging van de vennootschap	103
6. De tweede categorie van Ontvanger/Roelofsen: het bewerkstelligen of toelaten van het niet-nakomen van een contractuele verplichting.	104
6.1 Informatievergaring	105
6.2 De actieplicht	107
7. De bewijslast ten aanzien van de taakverdeling	109
8. Wie draagt de last als er meerdere bestuurders aansprakelijk zijn?	110
9. Conclusie	111

De zaak spreekt voor zichzelf 113

Over de verhouding tussen de artikelen 6:162 en 6:174 BW

Wilke Swinkels & Leon Trapman

1. Inleiding	113
2. Algemeen kader	114
2.1 Artikel 6:162 BW	114
2.2 Artikel 6:174 BW	116
3. Samenhang tussen de artikelen 6:162 en 6:174 BW: overeenkomsten en verschillen	117
4. De tenzij-formule van artikel 6:174 BW	123
5. De meerwaarde van artikel 6:174 BW als een risicoaansprakelijkheid	125
6. Conclusie	127

Verantwoording 129